

De același autor la Editura Nemira:

Borgia. Păcatele familiei

SARAH BOWER

Acul din sânge

Traducere din limba engleză

RADU ȘOROP

SARAH BOWER s-a născut în Yorkshire, dar acum locuiește în Suffolk și este consultant pentru mai multe agenții literare. Coordonează proiecte de promovare a lecturii și susține cursuri de scriere creativă la University of East Anglia. Prozatoare fascinată de istorie, Sarah Bower este unul dintre numeroșii autori contemporani care au redescoperit romanul istoric. A publicat scrieri de ficțiune și nonficțiune în diverse reviste și periodice, a câștigat câteva concursuri de proză scurtă și a semnat mai multe volume de beletristică. Romanul ei de debut din 2008, *Acul din sânge* este o ficțiune istorică ce a atras imediat atenția cititorilor, *Borgia. Păcatele familiei* (Nemira, 2012, 2013, 2018), roman apărut în 2011, a fost tradus în peste zece țări și este bestseller internațional.

NEMIRA

EPIFANIE

14 octombrie 1066

Vocea nu sună ca și cum ar fi a lui, deși o poate simți cum îi bolborosește în gâtlej. Scâncește și mărâie, zbiară și scrâșnește precum zarva unor demoni. *Legiune este numele meu, căci suntem mulți.* Lui Odo îi e teamă că și-a pierdut mințile, însă, dacă zvonurile sunt adevarate și William e mort, mai bine să fi înnebunit. În caz că Godwinson îl găsește.

– Ai spus că asta nu se poate întâmpla, tipă el, cu vocea ca un clopot spart.

Aerul e plin de fum gros acolo unde iarba pe care au căzut săgețile aprinse arde mocnit.

– Erai Mânia lui Dumnezeu, strigă el iar. Cum ai putut să mori?

A dat drumul hățurilor, cu o mâna târăște spada împrumutată, iar cu cealaltă ține strâns amuleta pe care o poartă, Lacrima Fecioarei, un dar de la William. *Și-a pierdut scutul. Neghiob. Să-și piardă scutul? Ce fel de soldat este el? Soldatul Domnului, este soldatul Domnului.*

Calul lui se repede în josul pantei, atingând în alergare mulțimile de pedestrași, împiedicându-se de cadavre și de movilițe acoperite cu iarbă, alunecând în glodul răscolit, cleios de la săngele și de la mațele vârsate. Dezorientat în pala de fum și de colb, animalul se ridică în două picioare pentru a evita un țăran îngenuncheat care încearcă să desprindă o mână retezată de pe mânerul unei spade. Normand? Saxon? Din ce tabără este? Nu contează. Lucrul cel mai important este să rămână în șa, de departe de grămada pedestrașilor care se ciopărțesc și se zdrobesc unul pe celălalt. Își ține călcăiele în jos, greutatea în față, strâng din coapse, una cu animalul.

Poate că *el* este mort, nu William, iar larma care îl asurzește, miroșul de smoală, de sudoare de cal și de grăsime arzândă care-i înțeapă nările, senzația bizară de a fi atât în mijlocul a tot ce se întâmplă, cât și în afară privindu-se pe sine de altundeva, poate că toate acestea sunt iadul. Este un prinț al Bisericii, motiv pentru care un om tinde să presupună că e ferit de iad, însă el știe acum că nu a crezut asta cu adevărat niciodată. Nimic nu este cert, în afară de incertitudine.

Ochii îl ustură, plini de lacrimi ori de sudoare sau de sânge, nu poate spune. Coiful este un supliciu, împletitura glugii de zale îi intră în pielea de la tâmpale și în tonsură. E posibil să fi fost rănit, nu-și poate aminti, însă inima este cea care îi palpită de o durere fără margini. Totuși, încă bate. O poate auzi, îi poate simți năvala și retragerea ritmică. Săgețile bat darabana în scuturile de piele. Apoi, tacere. Arcurile sunt întinse iar. Săgețile șuieră când pleacă din corzile lor. Instinctiv, pentru a se adăposti, întoarce în lateral calul în direcția arcașilor și se ghemuiește după gâtul său. Tipete de bărbăți și cai secerați. Alți bărbăți și alți cai. Așadar, el este încă în viață. O voce din capul lui râde de el: *Ceea ce nu se va mai putea spune despre calul tău dacă nu te pui în mișcare. Cal, scut, ce mai urmează?*

În dreapta lui, poate auzi strigătul de luptă saxon: *Goddemite, Dumnezeu Atotputernic.* Bărbății din prima linie de pe marginea costișei își agită scuturile în ritmul strigătelor. Soarele a ieșit acum, aprinzând

sâangele și armele, aurind pala de fum. Cu coada ochiului zărește marginile și întăriturile scuturilor saxone strălucind. Din stânga, se înalță răspunsul normand, deviza lui William: *Dex aie, Domnul să ne ajute.*

Numai că Dumnezeu nu îi ajută. Dumnezeu l-a luat pe William dintre ei.

– De ce? strigă el, ridicându-și ochii către ceruri. Spune-mi, eu sunt preotul Tău uns. Fă-mă să înțeleg.

Calul i se oprește împleticit în mijlocul unui grup de tineri cavaleri ale căror armuri sunt la fel de neprihănite ca obrajii lor albi, fără barbă. Își poate da seama de lipsa lor de experiență observându-le tulburarea cu care îl privesc. Îl privesc, dându-și seama cine este după tunica de piele împletită pe care o poartă peste zale. Riscând aiurea, pufoase William. Fiind eu însumi, se gândise el.

– E adevărat, stăpâne? întrebă unul, de-abia facându-se auzit peste larma din jur. Saxonii ne-au străpuns rândurile, iar ducele William e mort?

Clipește ca să îndepărteze lacrimile, săngele sau ce-o fi, după care își pironește privirea pe chipul implorator al băiatului. Își scoate coiful, își dă gluga de zale pe spate și își trece mâna prin părul încălcit de sudoare. Când ridică brațele, miroșul propriului corp îl liniștește, un miroș cunoscut, de ființă umană. Nu mireasma sufletului care urcă spre rai, nici izul întepător al vreunei stafii. Zâmbește, speră el, cu buzele uscate crăpându-i-se, cu falca dureroasă. Își dă seama că a reușit numai când vede efectul surâsului său asupra tinerilor cavaleri. Este un zâmbet exersat îndelung, plăcut, dezarmant. De obicei, nu-i joacă fește. Tinerii cavaleri arată că și cum li s-a luat o piatră de pe inimă. Pot avea încredere în el, este fratele ducelui, confidentul său: el va ști ce este de făcut.

Se uită în jur la câmpul de bătălie, văzându-l dintr-odată de parcă ar fi o pasăre în zbor, trasat în amănunt dedesubtul său ca un desen dintr-un text de strategie militară. Vede pedestrașii din flancul drept al lui Harold Godwinson revârsându-se în josul costișei precum apa dintr-un dig spart. S-au lansat în urmărirea bretonilor panicați care

trebuiau să asigure stânga normandă. Bretoni nenorociți, niște slujnițe și niște papă-lapte de la primul până la ultimul; vor plăti pentru asta. Coama joasă a unui mic deal se ridică puțin mai înspre apus. Strângând hățurile și îndemnându-și calul în mijlocul grupului de băieți, le face semn să se apropie ca să-l poată auzi în ciuda zgomotului bătăliei. Caii bat din copite, fornăie și se lovesc unul de celălalt, luptându-se pentru spațiu. Un lucru despre care nu-ți vorbește nimeni niciodată este înghesuiala de pe câmpul de luptă.

– Priviți!

Arată spre bretoni și spre trupele *fyrd* saxone plecate în urmărirea lor, sperând că băieții nu le pot zări chipurile de aici.

– Uitați-vă la bretonii de acolo, par să bată în retragere. Dar nu asta fac. Ei nu ascultă de zvonuri. Ei îi atrag pe oamenii lui Godwinson drept într-o capcană. Îi vor ademeni să urce acea movilă și îi vor împresura. Voi mergeți în ajutorul lor. Cât de iute puteți.

Tinerii cavaleri se uită spre locul arătat de el. Tac, oțelindu-și nervii pentru încercare, apoi, unul dintre ei, cu vocea urcând împiedicată de la un murmur adolescentin la un falset copilăresc, strigă:

– Episcop Odo, e ducele!

Odo se uită într-acolo. Soarele se răsfrângă în spade, scuturi, armuri, harnășamente, capete de săgeți. Orbit de strălucirea aurului și a fierului, ridică o mână pentru a-și feri ochii. Gestul pare a dura o veșnicie, ca și cum prăpastia dintre voință și acțiune e de netrecut.

Apoi vede un cavaler pe un cal negru de luptă, un bărbat cu capul dezgolit, cu părul fluturând în vânt, răspândind lumina precum o faclă. William. Iar în spatele său, ducând standardul papal, e francezul, Eustace de Boulogne, cu mustața lui impresionantă, purtând standardul papal. Odo inspiră adânc, dându-și astfel seama că și-a ținut resirația pentru mai multe clipe. Năvala bruscă a aerului îl amește.

William râde în timp ce își strunește calul și se apărează înainte în să pentru a-i da un pumn în umăr fratelui său. Odo se roagă ca el să nu simtă că tremură. Își încheiează mâinile una deasupra celeilalte,

pe oblâncul șeii, pentru a le face să se liniștească, speriat că ar putea reînvia demonii dacă încearcă să vorbească. Că, dacă nu se ține strâns de șa, s-ar pomeni în genunchi în noroi, agățându-se de scărița lui William, smiorcăindu-se ca un copil incapabil să dea uitării un coșmar.

– Îți-e chipul precum laptele închegat, frățioare. Și tu credeai că am murit? Mi-au săgetat calul de sub mine, atâtă tot. Nu mă pot atinge. Îți-am spus, Dumnezeu nu va îngădui.

William face o pauză. Zâmbetul îi dispare, strâng din buze cu îndărătnicie. Privirea pe care o atîntește asupra lui Odo este la fel de albastră și de neoprit ca un ghețar.

– Eu sunt Răzbunarea Lui. Să nu uiți asta niciodată.

– Nu, Alteța Voastră. Mulțumesc Domnului că sunteți nevătămat.

– Vom avea timp suficient pentru asta mai târziu, Odo. Să purcedem? Aș vrea să închei toată povestea înainte de căderea nopții.

A redevenit comandanțul care nu are timp de fleacuri, o figură masivă și liniștită pe calul său înalt, încrezându-se în Dumnezeu, dar bizuindu-se doar pe el însuși.

Tinerii cavaleri călare pleacă după trupa *fyrd* saxonă, care deja a dat greș în urmărirea bretonilor, după cum a prezis Odo. *Dex aie*, cântă ei, *Dex aie, Dex aie, Dex aie*. Privindu-i, lui Odo îi vine o idee. La început, pare atât de simplă încât nu spune nimic, ci o pune la încercare în mintea lui pentru a-i găsi slabiciuni. Și nu găsește niciuna.

William și Eustace galopează în jos pe lângă liniile normande. Crucea aurită de pe flamura papală strălucește pe pânza ce fălfăie în spatele lor. William își rotește coiful în aer ca și cum a obținut deja o biruință faimoasă. Când ajunge în locul opus mărului ce se înalță pe cealaltă coamă, acolo unde flutură standardul lui Godwinson, trage de hățuri și face o plecăciune, Marele Războinic arătând mai degrabă ca un dansator. Părul său roșcat inconfundabil îi cade pe frunte, prințând lumina soarelui de toamnă.

Pentru o bucată de vreme, care ar putea fi o secundă sau o eternitate, din rândul saxonilor de pe coamă nu se aude niciun zgomet

și nu se vede nicio mișcare. Sunt invizibili în spatele zidului lor de scuturi ce urmărește contururile ridicăturii de pământ. Apoi o singură javelină se împlântă cu o bufnitură în țărâna răscolută, la câțiva metri de William, dar suficient de aproape pentru a-i speria calul. Vraja e ruptă. William își îndeasă coiful pe cap, ridică spada și pornește în șarjă în susul colinei, umăr la umăr cu Eustace.

Odo dă câteva porunci care nedumeresc unitățile de cavalerie de sub comanda lui, însă acestor bărbați le-au fost promise multe în schimbul sprijinului lor, aşa că le acceptă fară crâncire. De două ori până la sfârșitul zilei, se preface că se retrag la ordinul său, atrăgând trupe de pe latura saxonă, apoi încercuindu-le și astfel slăbindu-le forța în mod decisiv.

Odo însuși luptă alături de frații săi, aşa cum a fost învățat, cu ghioaga care este arma preoților, fără vreo margine ascuțită. Stă în picioare în scărițe pentru a se folosi cât mai bine de înălțimea lui și împarte lovitură pretutindeni, răscindu-și torsul când intr-o parte, când în celalătă, lăsându-și toată greutatea în izbituri. Nu este conștient de altceva decât de felul în care trupul îi lucrează, de înlanțuirea mușchilor de la vîntre și până în talie, de umeri și de brațe, de mlădierea articulațiilor din brațe, de sudoarea care îi curge printre omoplați, de mișcarea fluidă a calului între coapsele lui. Crapă țeste, frângere sternuri, face vertebrele aşchii. Un crâmpei de amintire îi revine mai târziu, impresia ciudată și rușinoasă că se gândeau nu la viețile oamenilor pe care îi omora și îi schilodea, nici măcar la propria lui viață, ci la Agricola al lui Tacit: *...atque ubi solitudinem faciunt, pacem appellant.*¹

Este peste tot în bătălie, însă, atunci când ajung la el veștile despre moartea lui Godwinson, se află în afara câmpului, schimbând calul în spatele liniilor.

¹ ...ei transformă totul în desert și îl numesc pace. În lucrarea *Viața lui Julius Agricola*, Tacit atribuie aceste cuvinte lui Calgacus, erou caledonian care înfierăză astfel excesele romanilor (n. red.).

– Săgetat în ochi, stăpâne, spune pajul cu delectare, cu ochii sclipindu-i pe chipul murdar.

Oare cât are? Zece ani, poate unsprezece? În curând va deveni scutier, arzând de nerăbdare să fie cavaler.

– În ochi, zici?

Bun, i se potrivește, se gândește Odo, deși e mirat că i-a fost fatal. Hoții de vânăt sunt pedepsiți prin orbire. Îi face cu ochiul pajului.

– Mulțumesc pentru vești, băiete. Du-te și ai grija. Nu, stai!

Vrea să îi dea ceva băiatului, în semn de recunoștință pentru solia lui îmbucurătoare. Simte că nu a dat doavă de suficientă încântare. Adevărul e că este istovit din cale-afară. Tot ce simte este ușurare și dorință de a dormi.

– Stăpâne, zice băiatul.

Odo se scotocește în interiorul tunicii și desprinde broşa care îi prinde cămașa la gât. E din argint și din ametist, meșteșug celtic. I-o întinde băiatului, băgând de seamă cât de caldă este la atingere. Băiatul radiază în timp ce ia darul episcopului, poate puțin prea iute, temându-se că ar putea fi retras.

– Pentru eforturile tale, băiete. Acum du-te și răspândește-ți veștile.

Băiatul o ia la goană rânjind și, în scurt timp, Odo îl pierde din vedere undeva, printre corturi. Urcă pe cal, își ia coiful și scutul de la scutierul său și bea o gură de apă nisipoasă din plosca pe care Tânărul îl intinde, după care pleacă într-un trap ușor către apus. E aproape de asfințit, iar moartea aruncă umbre lungi pe pământul bătătorit. Ultimele lupte care se mai dau s-au mutat dinspre liniile normande către partea îndepărtată a coamei, astfel că strigătele și zângănitorul armelor încrucisate sunt înăbușite de distanță. Ciorile bat leneș din aripi la trecerea lui. Încep să se aprindă focuri de tabără, flăcările lor luându-se la întrecere cu rămășițele săngerii ale soarelui care se îngheșue între orizont și bolta de nori întinsă deasupra-i. Aburul familiar al lemnului care fumegă acoperă miasmele hoiturilor.

S-a terminat, se gândește el. Am învins. William cu Robert și cu mine am învins. Eu am învins. Eu am învins. Încearcă să savureze momentul, dar mintea îi gonește mai departe. Acesta este doar începutul. Vor fi atâtea de rezolvat. Trebuie făcute drumuri, construite fortificații. Trebuie să existe biserici și abații, legi și inventare. Pădurile trebuie defrișate și sălbăticia supusă. Puterea lui Hristos va alunga duhurile pădurii și nimfele apelor; lumina Lui va străluci în beznă. Va fi ordine. Astăzi nu au făcut decât să sape fundația.

Iar acum se gândește la casă, la palatul său din Bayeux, la planurile pentru noua lui grandioasă catedrală Notre-Dame, desfășurate în sala goală și întunecoasă, pe masa încărcată cu tot felul de farfurii și de pocale, lângă piatra rozalie, marmorată, pe care a găsit-o Adeliza la malul mării, cu ani în urmă. Acum va putea să o termine, odată ce William își va ține promisiunile.

Îl găsește pe William, împreună cu Robert și cu alți câțiva lorzi, aproape de copacul unde Godwinson și-a ridicat standardul la începutul zilei. Cât a trecut de atunci? Șase, șapte ore pe puțin, judecând după soare. Parcă au fost mai multe, parcă au fost mai puține. Bărbații se uită în jos, contemplând ceva. Un cadavru dezgolit, recent mutilat. Numai acum ia aminte la miroslul, șocant de familiar, al cărui bărbătașilor măcelăriți. Stomacul i se întoarce pe dos în timp ce se apropiie. Transpirația îi se scurge pe buza de sus, iar saliva îi inundă gura. Își scoate coiful, dă pe spate gluga de zale de dedesupră și își șterge gura cu dosul palmei, observând că e cazul să se bărbierească și sperând că nu va vomita.

– Săgetat în ochi, mi s-a zis, rostește el, trăgând de hături.

Calul său, tulburat de duhoare, se smucește în lături, mișcându-se frenetic sub el. Îl trage de urechi și îi vorbește în dodii până ce se potolește.

– S-ar putea. Nu am găsit capul încă, spune William.

– Cum știm că este el, atunci?

– Ea spune că el este.

William dă din cap spre copac. Acum le observă Odo pe femeile care stau în umbra crengilor noduroase. Sunt patru, saxone, două

Acul din sânge

doamne de rang înalt, după veșmintele, și alte două despre care presupune că sunt doamnele de onoare.

– Ea?

– Tânără. Cea Tânără. O cunoști, nu-i aşa? Cealaltă e maică-sa, pentru numele lui Dumnezeu.

– Cum de știe? lasă Odo să-i scape un hohot aspru de râs. Partea pe care o cunoaște cel mai bine lipsește, din căte pot vedea.

– Semne pe trup cunoscute numai de ea, clatină William din cap. Așa zice. De unde să știu eu? Dar standardul de alături e al lui. Mie mi-e de ajuns. Femeile îl vor pentru îngropăciune.

– Le-o vei permite?

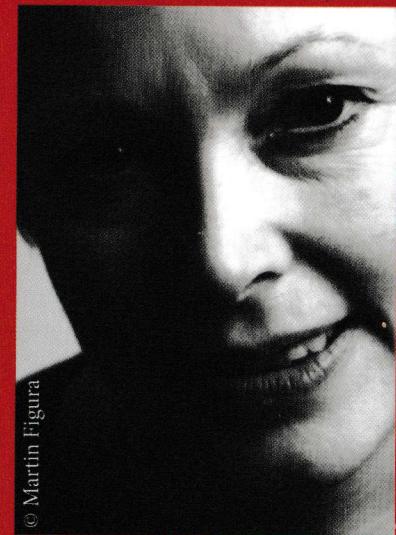
– Nu.

Capul e găsit. Un glumeț i-a îndesat mădularul în gură, însă ochii sunt neatinși. A căzut întunericul când William dă ordine ca rămășițele să fie duse pe plajă și îngropate. Odo nu însوșește grupul de ciocli. Godwinson nu are nevoie de preot, îi spune William, iar Odo nu îl contrazice. Godwinson a jurat că-l va sprijini pe William să revendice tronul Angliei, a jurat pe relicvele sfinte din chiar biserică lui Odo, a luptat cot la cot cu William împotriva lui Conan al Bretanei, iar apoi a însfățat coroana Confesorului înainte ca bătrânul să se fi răcit în groapă. Gândul la acel jurământ, mâinile sale goale și osoase așezate pe delicatele racle îl fac pe Odo să se simtă pângărit. Bineînțeles că Godwinson și-a pierdut dreptul la o înmormântare creștină.

Odo doarme neîntors în cortul său ridicat pe câmpul de bătălie lângă cele ale fraților săi. Când servitorul îi îndepărtează cămașa de zale care îi apără trupul de la gât până la genunchi, simte că plutește pe o perină umplută cu aer în timp ce alunecă în somn. Gemetele răniților și ale muribunzilor nu-l deranjează, nici frigul care îi intră în oase. Sâangele i se usucă pe față și sub unghii. Fire de păr aurii precum bobul de grâu îi cresc de-a lungul maxilarului. Nu își amintește ce visează.

Cuprins

Epifanie	9
Zâmbetul lui Odo	18
O favoare	48
Alegere	60
Visul lui Odo	90
Luare de sânge.....	128
Fabule	176
Potop	215
Praznicul Sfântului Odo	253
Purificare.....	282
Cântec de lebădă	292
Fecioarele minții.....	350
Roata se întoarce	398
Triumvirat	432
Cădereea	438
Vrajitorie	475
Miracol	529
Pearl	578
Duh preaiubit	624
Cuvânt de încheiere.....	638
Mulțumiri	639

© Martin Figura

Sarah Bower

s-a născut în Yorkshire, dar acum locuiește în Suffolk și este consultant al mai multor agenții literare. Coordonează proiecte de promovare a lecturii și susține cursuri de scriere creativă la University of East Anglia.

Prozatoare fascinată de istorie, Sarah Bower este unul dintre numerosii autori contemporani care au redescoperit romanul istoric.

A publicat scrieri de ficțiune și nonficțiune în diverse reviste și periodice, a câștigat câteva concursuri de proză scurtă și a semnat mai multe volume de beletristică. Romanul ei de debut din 2008, *Acul din sânge*, este o ficțiune istorică ce a atras imediat atenția cititorilor.

Borgia. Păcatele familiei, roman apărut în 2011, a fost tradus în peste zece țări și este bestseller internațional.